

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ
про результати відвідування
Ізолятора тимчасового тримання №5
Головного управління Національної поліції в Чернігівській області
10.08.2023

м. Чернігів, 2023 рік

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 10.08.2023 групою НПМ здійснено відвідування Ізолятора тимчасового тримання №5 Головного управління Національної поліції в Чернігівській області (далі – ІТТ).

Відвідування здійснювали наступні члени групи НПМ:

Жмака Ірина Миколаївна, головний спеціаліст відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Шумна Лариса Петрівна, представник Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у Чернігівській області;

Лепеха Алла Григорівна, представник громадської організації.

Керівництво ІТТ:

Каліш Олександр Іванович, начальник ІТТ.

ІТТ розташований у напівпідвальному приміщенні адміністративної будівлі слідчого відділення Прилуцького ВП ГУНП в Чернігівській області, яка побудована у 1888 році за адресою: вул. Котляревського, 55, м. Прилуки, Чернігівської обл.. На дату відвідування в установі в межах наявного фінансування проводились ремонтні роботи (поточний ремонт і реконструкція окремих приміщень).

ІТТ має 4 камери, які розраховані на одночасне тримання 8 осіб.

Штатна чисельність персоналу установи – 15 працівників, усі посади укомплектовані.

На час відвідування в ІТТ утримувалось 4 особи. Незаконно утримуваних не виявлено. Під час спілкування з утримуваними особами скарг на незадовільне поводження з боку працівників установи не було.

Утримувані, у разі необхідності отримують замісну підтримувальну терапію та антиретровірусну терапію. Чергова частина ІТТ №3 обладнана системою відеоспостереження (монітори) у всіх приміщеннях. Запис з камер відеоспостереження зберігається понад 30 днів.

Попередні зауваження.

Попереднє відвідування ІТТ не здійснювалось.

II. ФАКТИ ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на гідні умови тримання (стаття 25 Загальної декларації прав людини)

1. Відповідно до пункту 10 Мінімальних стандартів правил поводження з в'язнями, Європейських пенітенціарних правил (рекомендація № R (2006) 2 Комітету Міністрів держав-учасниць) приміщення, якими користуються

ув'язнені, повинні відповідати всім санітарним вимогам, при цьому належну увагу слід звертати на кліматичні умови, особливо на кубатуру цих приміщень, на мінімальну площу, на освітлення, опалення та вентиляцію. Відповідні вимоги закріплені також у нормах національного законодавства.

Матеріально-побутове забезпечення в ІТТ утримуваних не відповідає вищезазначеним вимогам.

Конструкція вікон у камерах не дозволяє утримуваним особам власноручно відкривати квартирки для провітрювання. Примусова вентиляція працює неефективно, через це в ІТТ душно та спекотно.

2. В ІТТ функціонує лише один прогулянковий дворик.

Моніторингова група також звернула увагу на відсутність кімнати для проведення огляду, боксу для очікування, кімнати для медичного персоналу, медичного ізолятору, кімнати для відео-конференцій, кімнати для прийому передач.

Порушення права на охорону здоров'я та медичну допомогу (стаття 49 Конституції України, статті 283 та 284 Цивільного кодексу України).

3. Відповідно до статті 49 Конституції України, кожен має право на охорону здоров'я, медичну допомогу та медичне страхування. Держава створює умови для ефективного і доступного для всіх громадян медичного обслуговування.

Пунктом 14 частини першої статті 23 Закону України «Про Національну поліцію» визначено, що поліція відповідно до покладених на неї завдань вживає всіх можливих заходів для надання невідкладної, зокрема домедичної і медичної, допомоги особам, які постраждали внаслідок кримінальних чи адміністративних правопорушень, нещасних випадків, а також особам, які опинилися в ситуації, небезпечній для їхнього життя чи здоров'я.

Під час моніторингового візиту до ІТТ було з'ясовано (зі слів керівництва), що дві особи пройшли навчання для надання домедичної допомоги утримуваним, але відповідних сертифікатів надано не було.

Поряд з цим, штатним розписом в ІТТ не передбачена посада медичного працівника, що не відповідає вимозі пункту 41.1 Європейських пенітенціарних (в'язничних) правил, якою передбачено, що кожен пенітенціарний заклад мусить мати не менше одного лікаря, який має відповідну кваліфікацію лікаря-терапевта.

Пунктом 41.3 зазначених вище Правил визначено, якщо пенітенціарні установи не мають штатного лікаря, ці заклади повинен регулярно відвідувати лікар, який працює за сумісництвом.

За повідомленням керівництва ІТТ, у випадку необхідності надання медичної допомоги, викликається швидка.

Порушення прав осіб з інвалідністю (стаття 9 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю)

4. Приміщення контрольно-пропускного пункту ІТТ та будівля установи не обладнана пандусом та кнопкою виклику персоналу, у зв'язку з чим особи з інвалідністю не можуть без сторонньої допомоги потрапити до приміщення ІТТ.

Порушення права на контакт із зовнішнім світом (пункт 37 Мінімальних стандартів поводження з в'язнями)

5. Кімната для побачень, де можуть відбуватись побачення з особами які тримаються в ІТТ відсутня, що призводить до порушення їх права на підтримання контактів із зовнішнім світом, що передбачено пунктом 4.3.5 Правил внутрішнього розпорядку в ізоляторах тимчасового тримання органів внутрішніх справ України, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 02.12.2008 № 638.

ІІІ. РЕКОМЕНДАЦІЇ:

1. Головному управлінню Національної поліції в Чернігівській області:

1.1. Привести умови тримання утримуваних осіб у відповідність до вимог національного законодавства та міжнародних стандартів.

1.2. Передбачити посаду медичного працівника або забезпечити регулярні відвідування ІТТ лікарем, який працює за сумісництвом, відповідно до вимог пункту 41.1 Європейських пенітенціарних (в'язничних) правил.

1.3. Вирішити питання щодо обладнання кімнати для побачень, кімнати для конфіденційного спілкування з адвокатом, кімнати для проведення огляду, боксу для очікування, кімнати для медичного персоналу, медичного ізолятору, кімнати для відео-конференцій, кімнати для прийому передач.

2. Ізолятору тимчасового тримання № 5 ГУНП в Чернігівській області

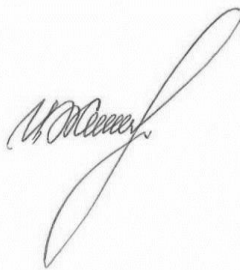
2.1. Забезпечити утримуваним право на доступ до свіжого повітря згідно з вимогами правил 11 Мінімальних стандартних правил поводження з в'язнями та пункту 18.2 ЄПП.

До звіту додаються наступні документи та матеріали:

Фотознімки, отримані при відвідуванні Новгород-Сіверської міської медичної частини № 31 філії Державної установи «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» в Чернігівській області.

Керівник групи НПМ

Головний спеціаліст
Відділу сприяння роботі
регіональних представництв

Ірина ЖМАКА

Фото 1

Фото 2

Фото 3

Фото 4

Фото 5

